Gesetz-Sammlung für die Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIOR PRAW dla Państw Królestwa Pruskiego.

Nro. 14.

(Nro. 877.) Gesetz wegen Anordnung der Provinzialstände für das Großherzogthum Posen. Vom 27. März 1824.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen 2c. 2c.

ertheilen, in Folge des wegen Anordnung der Provinzialstände in Unserer Monarchie am 5. Juni vorigen Jahres erlassenen allgemeinen Gesetzes, für den ständischen Verband im Großherzogthum Posen nachstehende besondere Vorschriften.

I. Bestimmung der in diesem Verbande begriffenen Landestheile.

§. 1. Dieser Verband umfaßt alle diejenigen Landestheile, welche nach der Verordnung vom 30. April 1815 die Provinz Posen bilden.

II. Benennung der Provinzial-Stände.

§. 2. Die Stände dieses Verbandes bestehen, und zwar

I. Der erste Stand.

a) Aus dem Fürsten von Thurn und Taxis, wegen des Fürstenthums Krotoszyn;
b) aus dem Fürsten von Sułkowski, wegen seines Familien-Majorats Reisen;
c) aus der Ritterschaft.

(Nro. 877.) Prawo stanowiące urządzenie Stanów Prowincyalnych dla Wielkiego Xięstwa Poznańskiego. Z dnia 27. Marca 1824.

My FRYDERYK WILHELM, z Bożey Łaski Król Pruski etc. etc.

W skutek wydanego pod dniem 5. Czerwca r. z. ogólnego prawa względem urządzenia w Państwie Naszém Stanów Prowincyalnych, daiemy następuiące szczególne przepisy tyczące się związku stanowego w W. Xięstwie Poznańskiém.

I. Wyszczególnienie krain związkiem tym obiętych.

§. 1. Związek ten obeymuie wszystkie krainy, które podług rozporządzenia z dnia 30. Kwietnia 1815. Prowincyą Poznańską składaią.

II. Wymienienie Stanów Prowincyalnych.

§. 2. Stany tego związku składaią się:

I. Stan Pierwszy:

a) z Xięcia Thurn i Taxis dla Xięstwa Krotoszyńskiego;
b) z Xięcia Sułkowskiego dla Ordynacyi rodzinnéy Rydzyńskiéy;
c) z rycerstwa.

II. Der zweite Stand.
Aus den Städten.

III. Der dritte Stand.
Aus den übrigen Gutsbesitzern, mit Grundeigenthum versehenen Bauern und Erbzinsmännern.

II. Stan drugi:
Z miast.

III. Stan trzeci:
Z reszty dziedziców dóbr ziemskich, chłopów maiących własność gruntową i wieczystych czynszowników.

III. Ernennung der Mitglieder des Landtags.

§. 3. Auf dem Landtage kann sich der Fürst von Thurn und Taxis durch einen dazu geeigneten Bevollmächtigten aus der Ritterschaft vertreten lassen. Der Fürst von Sułkowski führt aber, sobald er die Majorennität erreicht hat, die ihm zugewiesene Stimme in Person.

Alle übrigen Stände erscheinen durch Abgeordnete, welche von ihnen durch Wahl bestimmt werden, und wenn der Fürst von Sułkowski behindert ist, auf dem Landtage zu erscheinen, so tritt ein von der Ritterschaft gewählter Abgeordneter an seine Stelle.

III. Mianowanie członków Seymu Prowincyalnego.

§. 3. Xiążę Thurn i Taxis może się na Seymie wyręczyć przez kwalifikuiącego się na to pełnomocnika ze stanu rycerskiego, Xiążę Sułkowski po doyściu pełnoletności głos dawać będzie osobiście.

Wszystkie inne stany stawaią przez Deputowanych od siebie wybranych; a gdyby Xiążę Sułkowski nie mógł dla przeszkody na seymie stawić się obecnie, zastąpi go Deputowany przez rycerstwo obrany.

IV. Bestimmung der Anzahl der Mitglieder des Landtags.

§. 4. Die Anzahl der Mitglieder eines jeden der im §. 2. benannten Stände bestimmen Wir.

I. Für den ersten Stand:
1) Den Fürsten von Thurn und Taxis auf 1
2) Den Fürsten v. Sułkowski auf 1
3) Die Ritterschaft auf . . 22
// 24 Mitglieder.

II. Für den zweiten Stand auf . 16 Mitglieder.

III. Für den dritten Stand auf . 8 Mitglieder.

Hieraus ergiebt sich die Gesammtzahl von Acht und Vierzig Mitgliedern für diesen ganzen ständischen Verband.

Die speziellere Vertheilung der Abgeordneten jedes Standes, so wie die Bildung der hierzu erforderlichen Wahlbezirke, wird eine besondere Verordnung festsetzen.

IV. Oznaczenie liczby członków seymu prowincyalnego.

§. 4. Liczbę członków każdego z wymienionych w §. 2. stanów, stanowiemy

I. Dla pierwszego stanu:
1) Xiążęcia Thurn i Taxis na 1
2) Xięcia Sułkowskiego na 1
3) Rycerstwa na 22
// 24 członków.

II. Dla drugiego stanu na . . 16 członków.

III. Dla trzeciego stanu na . . 8 członków.

Z tego okazuie się ogólna liczba 48 członków na ten cały związek stanowy.

Szczegółowy rozkład Deputowanych każdego Stanu, tudzież utwor potrzebnych tym końcem okręgów wyborowych, osobną przepisany będzie ustawą.

V. Bedingungen der Wählbarkeit.

§. 5. Bei der Wählbarkeit der Abgeordneten aller Stände zum Provinzial-Landtage, werden folgende Bedingungen vorausgesetzt:

1) Der Abgeordneten aller Stände.

1) Grundbesitz, in auf- und absteigender Linie ererbt, oder auf andere Weise erworben, und 10 Jahre lang nicht unterbrochen. Im Vererbungsfalle wird die Zeit des Besitzes des Erblassers und des Erben zusammengerechnet;

2) die Gemeinschaft mit einer der christlichen Kirchen;

3) die Vollendung des dreißigsten Lebensjahres;

4) der unbescholtene Ruf; und

5) daß der zu Wählende nach dem Staatsvertrage vom 3. Mai 1815. für einen Preußischen Unterthan zu halten sey.

§. 6. Von den Bedingungen des zehnjährigen Besitzes zu dispensiren, behalten Wir uns Allerhöchstselbst vor. In Ansehung der übrigen Bedingungen findet keine Dispensation statt.

2) Der Abgeordneten der einzelnen Stände und zwar
a) des ersten Standes.

§. 7. Das Recht zu dem ersten Stande für die Ritterschaft als Abgeordneter gewählt zu werden, wird durch den Besitz eines Ritterguts in der Provinz, ohne Rücksicht auf die adelige Geburt des Besitzers, begründet. Wir behalten Uns jedoch vor, den Besitz bedeutender Familien-Fideikommiß-Güter auf angemessene Weise hierbei zu bevorrechten.

§. 8. Der Besitz eines Ritterguts in einer andern Unserer Provinzen wird auf die bestimmte Dauer von zehn Jahren angerechnet.

§. 9. Wenn Geistliche, Militair- und Zivilbeamte, die durch den mit vorstehenden Bedingungen verknüpften Besitz eines Ritterguts dem ersten Stande

V. Warunki obieralności.

§. 5. Obieralności Deputowanych wszystkich Stanów na Seym prowincyalny są następuiące warunki zasadą:

1) Deputowanych wszystkich Stanów.

1) Własność ziemska odziedziczona w linii wstępnéy i zstępnéy, lub w innym nabyta sposobie i bez przerwy przez ciąg lat 10. posiadana. W razie przeyścia sukcessyi rachować się będzie razem czas posiadania przez spadkodawcę i sukcessora;

2) społeczność z iednym z kościołów chrześciańskich;

3) skończony 30sty rok życia;

4) nieskażona sława; i

5) że maiący być obranym uważany być winien stósownie do traktatu z dnia 3. Maja 1815 za poddanego Pruskiego.

§. 6. Zachowuiemy Sobie dyspensowanie od warunku dziesięcioletniego posiadania własności. We względzie innych warunków nie ma mieysca dyspensa.

2) Deputowanych Stanów szczególnych a mianowicie:
a) pierwszego Stanu.

§. 7. Prawo do bycia obranym na Deputowanego w pierwszym Stanie zawisło od posiadania maiętności szlacheckiéy w prowincyi, bez względu na rodowitość szlachecką posiedziciela. Zachowuiemy iednak Sobie nadać przyzwoite pierwszeństwo dziedzicom znacznych dóbr do fidei kommissów familiynych należących.

§. 8. Posiadanie dóbr szlacheckich w innéy Naszéy prowincyi, rachuie się na oznaczony czas dziesięcioletni.

§. 9. Duchowni, urzędnicy woyskowi i cywilni, do pierwszego stanu przez przywiązane do powyższych warunków posiadanie dóbr

angehören, als Abgeordnete desselben gewählt werden, so bedürfen sie der Beurlaubung ihrer Vorgesetzten.

b) des zweiten Standes.

§. 10. Als Abgeordnete des zweiten Standes können nur städtische Grundbesitzer gewählt werden, welche entweder zeitige Magistrats-Personen sind, oder ein bürgerliches Gewerbe treiben, welches eine Korporation, Innung oder Meisterschaft erheischt. Bei den letztern muß der Grundbesitz mit dem Gewerbe zusammen, einen nach der Verschiedenheit der Städte abzumessenden Werth haben, welchen die §. 4. vorbehaltene Verordnung bestimmen wird.

c) des dritten Standes.

§. 11. Bei dem dritten Stande wird zu der Eigenschaft eines Landtags-Abgeordneten der Besitz eines als Hauptgewerbe selbst bewirthschafteten Landguts erfordert, dessen Größe ebenfalls die besondere Verordnung (§. 4.) festsetzen wird.

VI. Bedingungen des Wahlrechts.

§. 12. Die vorbemerkten Bedingungen der Wählbarkeit treten auch für die Befugniß zur Wahl ein, mit dem Unterschiede, daß für die Wählenden, oder Wahlmänner, die Vollendung des vier und zwanzigsten Lebensjahres genügt; und nicht zehnjähriger, sondern nur eigenthümlicher Besitz erforderlich ist.

In den Städten wird das Wahlrecht von den mit Grundeigenthum angesessenen Bürgern ausgeübt.

Bei dem dritten Stande wird dasselbe durch den Besitz eines Landguts von einer gewissen, durch die Verordnung (§. 4.) zu bestimmenden Größe bedungen.

§. 13. Das Wahlrecht und die Wählbarkeit ruhen, wenn über das Vermögen dessen, dem diese Befugnisse zustehen, der Konkurs eröffnet ist, imgleichen während eines nicht einer moralischen Person zuständigen gesellschaftlichen Besitzes.

Bei dem ersten Stande hören Wählbarkeit und Wahlrecht auf, wenn durch Zerstückelung die Eigenschaft eines Rittergutes vernichtet wird.

szlacheckich należący, będąc na Deputowanych tegoż stanu obrani, winni mieć urlop od swoich przełożonych.

b) drugiego Stanu.

§. 10. Na Deputowanych Stanu drugiego wybierani tylko być mogą właściciele nieruchomości mieyskich, którzy albo w tym czasie są urzędnikami, lub mieyski prowadzą proceder, wymagaiący korporacyi, cechu lub maystrostwa. Ostatnich posiadłość gruntowa i proceder wspólnie oznaczyć się maiącą w miarę różnicy miast powinni mieć wartość, iaką zastrzeżone w §. 4. osobne rozporządzenie ustanowi.

c) trzeciego Stanu.

§. 11. Deputowanego w trzecim Stanie główném być winno zatrudnieniem własne gospodarowanie nieruchomości rolnéy, któréy wielkość podobnież osobne rozporządzenie (§. 4.) ustanowi.

VI. Warunki prawa obierania.

§. 12. Powyższe warunki obieralności zarówno są zasadą prawa obierania, z tą tylko różnicą, że dla obieraiących lub obiorców dostatecznym iest ukończony dwudziesty czwarty rok życia, także nie dziesięcioletnia, lecz tylko prawem własności użytkowana posiadłość iest potrzebną.

W miastach wykonywaią prawo wybierania obywatele osiadli maiący własność gruntową.

Dla trzeciego Stanu warunkiem iest posiadanie gruntu pewnéy wielkości, którą osobne rozporządzenie (§. 4.) bliżéy oznaczy.

§. 13. Prawo obierania i obieralność zawieszaią się, skoro nad maiątkiem uprawnionego otwarty iest konkurs, toż samo w czasie posiadania społecznego przez osoby nie maiące praw osoby moralnéy.

W stanie pierwszym ustaią obieralność i prawo obierania, skoro właściwość maiętności szlacheckiéy zatrze się przez rozdrobnienie.

§. 14. In mehrern Wahlbezirken Angesessene können in jedem derselben, in welchem sie ansässig sind, wählen und gewählt werden. In letzterm Falle bleibt es dem Gewählten überlassen, für welchen Bezirk er eintreten will.

§. 15. Ein Abgeordneter kann auch Mitglied des Landtages einer anderen Provinz seyn, wenn die Zeit der Versammlung es zuläßt.

VII. Ausübung des Rechts der Standschaft
a) von den gewählten Abgeordneten.

§. 16. Wer durch Wahl bestimmt ist, als Abgeordneter auf dem Landtage zu erscheinen, kann keinen andern für sich bevollmächtigen.

b) von den Wählern.

§. 17. Auch das Wahlrecht muß in Person ausgeübt werden.

c) bei Vollziehung des Wahl-Akts:
1) vom ersten Stande.

§. 18. Die Wahlen der Abgeordneten zum Landtage werden von dem ersten Stande nach den, durch die Verordnung (§. 4.) zu bestimmenden Bezirken vollzogen.

2) vom zweiten Stande.

§. 19. Jede einzelne derjenigen Städte, welche durch die besondere Verordnung (§. 4.) Virilstimmen erhalten, wählt ihre Abgeordneten zum Landtage in sich; alle übrigen Städte ohne Unterschied, ob sie Immediat- oder Mediat-Städte sind, wählen in sich Wähler. Diese treten kollektiv in Wahlversammlungen nach Bezirken zusammen, und wählen die Landtags-Abgeordneten.

Die bemerkte Verordnung wird sowohl die Zahl der Wähler nach dem Umfange der Städte, als die Größe des Grundbesitzes, welches bei einem solchen Wähler erforderlich ist, bestimmen.

3) Vom dritten Stande.

§. 20. Bei dem dritten Stande wird jeder landräthliche Kreis in Bezirke getheilt, in welchen die zur

§. 14. W kilku okręgach wyborowych osiedli, w każdym z nich obierać i obranymi być mogą. W ostatnim razie zostawuie się obranemu, od którego okręgu stawać zechce.

§. 15. Deputowany na Seym iedněy prowincyi może też być członkiem Seymu prowincyi innéy, ieżeli czas zgromadzenia się tego dozwala.

VII. Wykonywanie prawa należenia do Stanów.
a) przez obranych Deputowanych

§. 16. Kto wyborem iest wyznaczony na Deputowanego, nikogo innego za siebie umocować nie może.

b) przez obieraiących.

§. 17. Podobnież prawo obierania osobiście wykonywać trzeba.

c) przy odbywaniu wyborów.
1) Stanu pierwszego.

§. 18. Wybory Deputowanych Stan pierwszy wykonywa podług okręgów maiących się oznaczyć rozporządzeniem (§. 4.)

2) drugiego Stanu.

§. 19. Każde w szczególności z tych miast, które osobném rozporządzeniem (§. 4.) otrzymuią głosy udzielne, Deputowanych z pośród siebie obiera; wszystkie inne miasta bez różnicy, czy są Królewskie czy szlacheckie obieraią z pośród siebie obiorców; a ci wspólnie na zgromadzeniach wyborowych podług okręgów obieraią Deputowanych.

Pomienione rozporządzenie oznaczy tak liczbę obiorców w miarę obszerności miast, iako też wielkość posiadłości ziemskiéy, iaką takowy obierca mieć powinien.

3) trzeciego Stranu.

§. 20. Dla trzeciego stanu każdy Powiat podzieli się na okręgi, w których właściciele

Wahl berechtigten Grundbesitzer (§. 12.) den Bezirkswähler wählen. Diese Wähler treten dann zusammen und wählen den Landtags-Abgeordneten.

§. 21. Die Zusammenlegung der Bezirke, sowohl für die kollektiv wählenden Städte, als für den dritten Stand, wird die besondere Verordnung (§. 4.) festsetzen.

4) in Ansehung aller drei Stände.

§. 22. Die Wahlen der Abgeordneten zum Landtage geschehen auf Sechs Jahre, dergestalt, daß alle drei Jahre die Hälfte der Abgeordneten eines jeden Standes ausscheidet, und alle drei Jahre zu neuen Wahlen geschritten wird.

§. 23. Die für das erstemal Ausscheidenden werden nach drei Jahren durch das Loos bestimmt. Alle Ausscheidenden sind wieder wählbar.

§. 24. Für jeden Abgeordneten wird gleichzeitig ein Stellvertreter gewählt.

§. 25. Wenn bei den Wahlen zu Wählern, Bezirkswählern, und Landtags-Abgeordneten gleiche Stimmen entstehen, so giebt die Stimme des Aeltesten der Wählenden den Ausschlag.

§. 26. Alle Wahlen stehen unter der Aufsicht des Landraths, in dessen Kreise sie vorgenommen werden. Die Wahlen der Bezirkswähler und der Landtagsabgeordneten leitet er unmittelbar, oder durch einen von ihm zu ernennenden Stellvertreter; die Wahlen in den einzelnen Städten aber werden zunächst von der Ortsbehörde geleitet.

§. 27. Die geschehene Wahl der Bezirkswähler und Landtagsabgeordneten ist dem Landtagskommissarius mit Einsendung der Wahlprotokolle anzuzeigen. Er hat zu prüfen, ob solche in der Form, und nach den Eigenschaften der Abgeordneten der Vorschrift gemäß geschehen sind.

nieruchomości maiący prawo wyboru (§. 12.) wybieraią obiorcę okręgowego; a ci zgromadziwszy się potém obiorą Deputowanego na Seym prowincyalny.

§. 21. Skład okręgów, tak dla miast łącznie wybieraiących, iako i dla trzeciego stanu osobne ustanowi rozporządzenie (§. 4.).

4) we względzie wszystkich trzech Stanów.

§. 22. Obieraią się Deputowani na lat 6. w ten sposób, że co trzy lata wychodzi połowa Deputowanych każdego Stanu, i co trzy lata nowe odbywaią się wybory.

§. 23. Pierwsza połowa wychodzi po 3 latach, losem przeznaczona. Wszyscy wychodzący mogą być na nowo obrani.

§. 24. Każdemu Deputowanemu obiera się zarazem zastępca.

§. 25. Równość głosów na wyborach obiorców, obiorców okręgowych i Deputowanych rozstrzyga głos naystarszego wiekiem pomiędzy obieraiącymi.

§. 25. Wszelkie wybory zostaią pod dozorem Radzcy Ziemiańskiego, w którego powiecie się odbywaią. Wyborem obiorców okręgowych i Deputowanych na Seym prowincyalny kieruie on bezpośrednio lub przez mianowanego przezeń zastępcę; wyborami zaś w każdém z osobna mieście kieruie nasamprzód zwierzchność mieyscowa.

§. 27. O uskutecznionym wyborze obiorców okręgowych i Deputowanych donieść należy Kommissarzowi Seymu prowincyalnego z nadesłaniem mu protokułów przy wyborze spisanych. Powinien on rozpoznawać, czy takowe wybory odbyły się stósownie do przepisów

Nur wenn derselbe in dieser Beziehung Mängel findet, ist er berechtigt, eine andere Wahl zu verlangen.

tak co do formy, iak co do przymiotow Deputowanych. W ten czas tylko, kiedy pod tym względem znaydzie niedokładność, ma prawo żądać nowego wyboru.

5) Ernennung des Landtags-Marschalls und dessen Stellvertreter.

§. 28. Den Vorsitzenden auf dem Landtage, welchem Wir den Charakter eines Landtagsmarschalls beilegen, so wie dessen Stellvertreter, wollen Wir für die Dauer eines jeden Landtags aus den Mitgliedern des ersten Standes Selbst ernennen.

5) Mianowanie Marszałka seymowego i iego zastępcy.

§. 28. Przewodniczącego Seymowi Prowincyalnemu, któremu nadaiemy znaczenie Marszałka Seymowego, iako i iego zastępcę na czas każdego Seymu prowincyalnego z pośród członków pierwszego Stanu Sami mianować będziemy.

VIII. Berufung und Dauer des Provinzial-Landtags.

§. 29. Für die ersten sechs Jahre werden Wir die Stände zum Provinzial-Landtage alle zwei Jahre berufen, nach Ablauf dieses Zeitraums aber ferner hierüber bestimmen.

§. 30. Die Dauer des Landtags wird jedesmal nach den Umständen von Uns festgesetzt werden.

§. 31. Die Ladung der Mitglieder zu dem für die Eröffnung des Landtags bestimmten Tage geschieht zu gehöriger Zeit durch Unsern Kommissarius.

§. 32. Die Abgeordneten müssen sich spätestens an dem Tage vor der Eröffnung des Landtags einfinden, und sich sowohl bei dem Kommissarius, als dem Landtagsmarschall, melden.

VIII. Zwoływanie i czas odbywania się Seymu prowincyalnego.

§. 29. Na pierwsze lat sześć zwoływać będziemy Stany na Seym prowincyalny co dwa lata; po upłynieniu zaś tego przeciągu czasu w téy mierze daléy stanowić będziemy.

§. 30. Każdego razu w miarę okoliczności stanowić będziemy, iak długo ma trwać Seym prowincyalny.

§. 31. Wzywać będzie nasz Kommissarz w czasie przyzwoitym członków na dzień do zagaienia Seymu prowincyalnego przeznaczony.

§. 32. Członkowie stawić się powinni naydaléy dniem przed zagaieniem Seymu prowincyalnego i zgłaszać się iak do Kommissarza tak do Marszałka seymowego.

A. Eröffnung desselben durch den Landtags-Kommissarius und sonstige amtliche Bestimmungen des letztern.

§. 33. Der Provinzial-Landtag wird nach gehaltenem Gottesdienste von Unserm Kommissarius eröffnet.

§. 34. Derselbe ist die Mittelsperson aller Verhandlungen; an ihn allein haben sich daher die Stände wegen jeder Auskunft, oder wegen der Materialien,

A. Zagaienie go przez Kommissarza Seymu prowincyalnego i dalsze przepisy względem tegoż urzędowych czynności.

§. 33. Zagaia Seym prowincyalny Nasz Kommissarz po odbytém nabożeństwie.

§. 34. On iest wszelkich czynności pośrednikiem; do niego się więc udawać powinny Stany po wszelkie obiaśnienia i po matery-

deren sie für ihre Geschäfte bedürfen, zu wenden. Er theilt den Ständen in Gemäßheit Unserer Instruktion die Propositionen mit, und empfängt die von ihnen abzugebenden Erklärungen und Gutachten, so wie ihre sonstigen Vorstellungen, Bitten und Beschwerden.

§. 35. Den Berathungen wohnt er nicht bei, er kann aber den Eintritt zu mündlichen Eröffnungen verlangen, oder eine Deputation zu sich entbieten, so wie die Stände Deputationen an ihn absenden können.

§. 36. Er schließt den Landtag, reicht Uns die Verhandlungen desselben ein, und publizirt den hierauf zu ertheilenden Landtagsabschied den Ständen.

B. Geschäftsgang.

§. 37. Bei Eröffnung des Landtags sowohl, als zur Fassung gültiger Beschlüsse, müssen wenigstens drei Viertheile der Gesammtheit der Abgeordneten auf demselben gegenwärtig seyn.

§. 38. In der Versammlung nehmen die Mitglieder der drei Stände ihren Sitz nach der §. 2. bestimmten Reihefolge.

§. 39. Sobald die Propositionen mitgetheilt sind, ernennt der Landtags-Marschall in der Plenarversammlung, mit Beobachtung des Stimmenverhältnisses, nach Verschiedenheit der Gegenstände, besondere Ausschüsse, welche die an den Landtag gelangenden Angelegenheiten zur Berathung und Beschlußnahme gehörig vorzubereiten haben. Das Direktorium dieser Ausschüsse führt dasjenige Mitglied aus dem ersten Stande, welches der Landtagsmarschall dazu bestimmt.

§. 40. Den Geschäftsgang auf dem Landtage leitet überhaupt der Landtagsmarschall. Von seiner Anordnung hängt auch zunächst alles ab, was auf Ruhe und Ordnung in den Versammlungen Beziehung hat. Besonders hat er darauf zu sehen, daß die Bera-

ały, których do czynności swoich potrzebować będą. Stósownie do Naszéy instrukcyi on udziela Stanom propozycye, i odbiera dawać się maiące przez nie oświadczenia i zdania, iako i inne ich przedstawienia, prośby i zażalenia.

§. 35. Na obradach nie ma być obecnym, wolno mu zaś żądać wniyścia dla ustnych uwiadomień, lub zapraszać do siebie Deputacyą, iakoż i Stanom wolno wysyłać Deputacye do niego.

§. 36. On zamyka Seym prowincyalny, składa Nam iego czynności i ogłasza Stanom udzielić się maiącą uchwałę rozwięzuiącą Seym Prowincyalny.

B. Tryb czynności.

§. 37. Jak przy zagaieniu Seymu prowincyalnego, tak do wydania ważnych uchwał potrzeba, żeby przynaymniéy trzy czwarte części Deputowanych były obecnemi.

§. 38. Na zgromadzeniu członkowie trzech Stanów zasiadać będą porządkiem w §. 2. ustanowionym.

§. 39. Po udzieleniu propozycyi, Marszałek Seymowy w zgromadzeniu in pleno zachowuiąc stósunek krések, mianuie w miarę rozmaitości przedmiotów osobne wydziały, które we wszystkich rzeczach Seymu dochodzących należycie przysposabiać będą, czego potrzeba końcem naradzenia się o nich i wydania uchwały. Do przewodniczenia tym wydziałom wyznaczy Marszałek seymowy członka ze Stanu pierwszego lub drugiego.

§. 40. W ogólności Marszałek seymowy kieruie trybem czynności Seymu prowincyalnego. Od niego rozporządzenia zależy też nasamprzód wszystko, co się tyczy spokoyności i porządku w zgromadzeniu. Nadewszystko

chungen und Arbeiten der Stände möglichst beschleunigt werden.

§. 41. Ohne gültige Ursachen und Vorwissen des Landtagsmarschalls darf kein Mitglied aus der Versammlung wegbleiben; Verhinderung der fernern Theilnahme an dem Landtage durch Krankheit oder andere dringende Ursachen, fordert die Anzeige des Landtagsmarschalls bei dem Landtagskommissarius, welcher alsdann sofort den Stellvertreter einberuft.

§. 42. Wenn ein Mitglied über einen besondern Gegenstand einen Antrag an die Versammlung richten will, so hat dasselbe solches vor der Versammlung schriftlich mit Bemerkung des Gegenstandes dem Landtagsmarschall anzuzeigen. Letzterer ruft dann den Abgeordneten zur Haltung des Vortrags auf. Der Inhalt desselben muß schriftlich zum Protokoll gegeben werden.

§. 43. Die Abfassung der ständischen Schriften trägt der Landtagsmarschall den hierzu geeigneten Mitgliedern des Landtages auf. Jede solche Schrift wird in der Versammlung verlesen, und, nach der Vereinigung über die Fassung, die Reinschrift von dem Landtagsmarschall und den Ständen vollzogen.

§. 44. Alle Schriften, welche nicht einen Antrag an den Kommissarius enthalten, sind an Uns zu richten, und demselben durch eine ständische Deputation zu übergeben.

§. 45. Die Mitglieder aller Stände des Großherzogthums Posen bilden eine ungetheilte Einheit, sie verhandeln die Gegenstände gemeinschaftlich.

Zu einem gültigen Beschlusse über solche Gegenstände, welche von Uns zur Berathung an sie gewiesen, oder ihrem Beschlusse mit Vorbehalt Unserer Sanktion überlassen, oder sonst zu Unserer Kenntniß zu bringen sind, wird eine Stimmenmehrheit von zwei Drittheilen erfordert; ist diese bei einer Sache, worüber von den Ständen das Gutachten erfordert worden,

tego patrzeć powinien, ażeby obrady i prace stanów ile możności były przyśpieszane.

§. 41. Bez ważnéy przyczyny i wiedzy Marszałka Seymowego żadnemu członkowi niewolno nie bydź na posiedzeniu; o przeszkodzie w dalszém bywaniu na Seymie prowincyalnym dla choroby lub z innéy pilnéy przyczyny, Marszałek seymowy donieść winien Kommissarzowi seymowemu, który wtedy natychmiast zastępcę przyzwie.

§. 42. Kiedy członek który w osobnym przedmiocie chce uczynić wniosek do zgromadzenia, wtedy przed zgromadzeniem powinien z wyrażeniem przedmiotu donieść o tém na piśmie Marszałkowi seymowemu, który Deputowanego do wniesienia rzeczy wezwie. Treść rzeczy musi bydź na piśmie złożona do protokułu.

§. 43. Redakcyą pism ze strony Stanów Marszałek seymowy zleci członkom do tego usposobionym. Każde takowe pismo czyta się na posiedzeniu, a po zgodzeniu się na osnowę, Marszałek i Stany rzecz na czysto przepisaną podpisuią.

§. 44. Wszelkie pisma nie obeymuiące wniosku do Kommissarza, maią być do Nas stósowane i na iego ręce przez Deputacye Stanów składane.

§. 45. Członkowie wszystkich Stanów Wielkiego Xięstwa Poznańskiego składaią ciało nierozdzielne i wspólnie działaią. Do ważnéy uchwały w przedmiotach przez Nas pod ich obradę oddanych lub ich uchwale zostawionych z zastrzeżeniem Naszéy sankcyi, lub też wiadomości Naszéy doyśdź maiących, potrzeba większości głosów dwóch trzecich części; ieżeli w rzeczy, o któréy żądano zdania Stanów, téy większości niemasz, nadmie-

nicht vorhanden, so wird solches mit Angabe der Verschiedenheit der Meinungen ausdrücklich bemerkt.

Alle andere ständische Beschlüsse können durch die einfache Mehrheit ihre Bestimmung erhalten.

§. 46. Bei Gegenständen, bei denen das Interesse der Stände gegen einander geschieden ist, findet Sonderung in Theile statt, sobald zwei Drittheile der Stimmen eines Standes, welcher sich durch einen Beschluß der Mehrheit verletzt glaubt, darauf dringen.

In einem solchen Falle verhandelt die Versammlung nicht mehr in Gesammtheit, sondern nach den §. 2. bestimmten Ständen.

Die auf diese Weise hervorgehende Verschiedenheit der Gutachten der einzelnen Stände wird dann zu Unserer Entscheidung vorgelegt.

§. 47. Bitten und Beschwerden der Stände können nur aus dem besonderen Interesse der Provinzen und der mit ihnen verbundenen einzelnen Theile hervorgehen. Individuelle Bitten und Beschwerden hat der Landtag gleich an die betreffenden Behörden, oder an Uns unmittelbar zu verweisen; wenn aber Mitglieder des Landtags von Bedrückungen einzelner Individuen bestimmte Ueberzeugung erhalten, so können sie bei dem Landtage mit gehörig konstatirter Anzeige, darauf antragen, daß derselbe sich für die Abstellung bei Uns verwende.

§. 48. Alle bei dem Landtage eingehenden, so wie von demselben ausgehenden Anträge müssen schriftlich eingegeben werden. Sind die letztern einmal zurückgewiesen, so dürfen sie nur alsdann, wenn wirklich neue Veranlassungen oder neue Gründe eintreten, und immer nur erst bei künftiger Berufung des Landtags, erneuert werden.

C. Verhältniß der Provinzial-Stände;
a) zu den Kommunen und Kreisständen.

§. 49. Die Stände stehen als berathende Versammlung eben so wenig mit den Ständen anderer Provinzen, als mit den Kommunen und Kreisständen ihrer Provinz in Verbindung; es finden daher keine Mittheilungen unter ihnen statt.

nia się o tém wyraźnie z podaniem różności zdań.

Wszelkie inne uchwały Stanów stanąć mogą prostą większością głosów.

§. 46. W przedmiotach, w których różnią się widoki Stanów pomiędzy sobą, dzielą się Stany na części, skoro tego żądaią dwie trzecie części głosów tego Stanu, który się uchwałą większości skrzywdzonym być mniema. W takim razie zgromadzenie nie działa w całości, lecz w osobnych Stanach, w §. 2. wymienionych. Tym sposobem tworzące się różne szczególne Stanów zdania oddaią się pod Nasze rozstrzygnienie.

§. 47. Prośby i zażalenia Stanów z szczególnych tylko widoków prowincyi i złączonych z niemi poiedyńczych części wyniknąć mogą. Osobiste prośby i zażalenia Seym prowincyalny przekaże prosto albo do właściwych władz, albo bezpośrednio do Nas. Jeżeli zaś członkowie Seymu pewne maią przekonanie o uciemiężeniu poiedyńczych osób, wtedy oni przy dostatecznie udowodnionėm doniesieniu uczynić mogą wniosek do Seymu prowincyalnego, żeby się wstawił u Nas o uchylenie nadużycia.

§. 48. Wszelkie wnioski bądź u Seymu prowincyalnego, bądź przezeń czynione, na piśmie podawane bydź powinny. Wnioski Seymu raz oddalone, za nowemi tylko powodami i przyczynami, a w każdym razie dopiero na przyszłym Seymie prowincyalnym, odnowione być mogą.

C. Stósunki Stanów prowincyalnych;
a) do Gmin i Stanów powiatowych.

§. 49. Stany będąc zgromadzeniem naradzczém, ani z Stanami innych prowincyi, ani z gminami i Stanami powiatowemi swoiéy prowincyi związku nie maią; nie masz zatém żadnych między niemi kommunikacyi.

b) zu den Abgeordneten.

§. 50. Die einzelnen Stände können ihren Abgeordneten keine bindende Instruktionen ertheilen, es steht ihnen aber frei, sie zu beauftragen, Bitten und Beschwerden anzubringen.

D. Schließung des Landtags.

§. 51. Sobald der Kommissarius den Landtag geschlossen hat, ist das ständische Amt des Landtagsmarschalls beendigt, die landständischen Berathungen hören auf und die Stände gehen auseinander; auch bleibt kein fortbestehender Ausschuß zurück. Für solche Gegenstände der laufenden ständischen Verwaltung aber, welche Wir den Ständen künftig übertragen werden, können sie die geeigneten Personen wählen und bestellen, in sofern die Geschäfte solches fordern.

§. 52. Das Resultat der Landtagsverhandlungen wird durch den Druck bekannt gemacht.

E. Versammlungsort.

§. 53. Zum Versammlungsorte des Landtags bestimmen wir die Stadt Posen.

F. Reisekosten und Tagegelder.

§. 54. Die Landtagsabgeordneten sollen angemessene Reisekosten und Tagegelder erhalten.

Das Weitere hierüber, so wie wegen der allgemeinen durch den Landtag veranlaßten Kosten wird die besondere Verordnung (§. 4.) festsetzen.

IX. Kommunal-Landtage.

§. 55. Die in den einzelnen Theilen dieses ständischen Verbandes bestehenden Kommunalverhältnisse gehen auf die Gesammtheit desselben nicht über, wenn solches nicht durch gemeinschaftliche Uebereinkunft beschlossen wird.

Bis dahin dauern daher die vorhandenen Kommunalverfassungen in ihrer observanzmäßigen Einrichtung fort, und Wir gestatten, daß für diese Angelegenheiten, auf vorgängige Anzeige bei Unserm Landtagskommissarius und dessen Bewilligung, auch fernere

b) do Deputowanych.

§. 50. Poiedyńczym Stanom nie wolno udzielać Deputowanym swoim żadnych instrukcyi obowięzuiących; wolno zaś zlecić im prośby i zażalenia.

D. Zamknięcie Seymu prowincyalnego.

§. 51. Skoro Kommissarz zamknął Seym, skończył się też urząd stanowy Marszałka Seymu prowincalnego, obrady Stanów ustaią, Stany rozchodzą się, i nie zostaie żaden stały komitet. Dla takich zaś przedmiotów bieżącéy stanowéy administracyi, którą Stanom w przyszłości poruczemy, mogą obierać i ustanawiać zdatne do tego osoby, skoro czynności tego wymagaią.

§. 52. Rezultat czynności Seymowych ogłaszany będzie drukiem.

E. Mieysce zgromadzenia się.

§. 53. Na mieysce zgromadzania się Seymu prowincyalnego przeznaczamy miasto Poznań.

F. Koszta podróży i płaca dzienna.

§. 54. Deputowani na Seym prowincyalny pobierać maią przyzwoite wynagrodzenie kosztów podróży i płacę dzienną.

Szczegóły w téy mierze iako i ógólne koszta z Seymu prowincyalnego wynikaiące, ustanowi owo osobne rozporządzenie (§. 4.)

IX. Zgromadzenia gminne.

§. 55. Stósunki gminne istnące w każdéy szczególnéy ninieyszego związku Stanowego części nie przechodzą do ogółu, chyba to za wspólną zgodą uchwaloném zostanie. Póki to nie nastąpi, dopóty istnące urządzenia gminne utrzymuią się w ich składzie, zwyczaiem dotąd używanym, iako i pozwalamy odbywać, za poprzedniczém Naszego Kommissarza Seymowego uwiadomieniem i iego zezwoleniem, także dalsze zgromadzenia, atoli z przybiera-

Versammlungen, jedoch mit verhältnißmäßiger Zuziehung von Abgeordneten aller Stände, welchen das gegenwärtige Gesetz die Landstandschaft beilegt, gehalten werden.

Die Beschlüsse über Veränderungen in den Kommunaleinrichtungen und neue Kommunalauflagen bedürfen Unserer Sanktion.

Zur Festsetzung der deshalb nöthigen nähern Bestimmungen und Ordnungen, erwarten Wir die Vorschläge des nächsten Landtags.

niem w należytym stósunku Deputowanych wszystkich Stanów, którym ninieysza ustawa nadaie prawo należenia do Stanów prowincyalnych.

Uchwały tyczące się odmian w urządzeniach gminnych potrzebuią Naszéy sankcyi. Końcem ustanowienia potrzebnych w téy mierze bliższych przepisów i rozporządzeń oczekuiemy wniosków naybliższego Seymu prowincyalnego.

X. Kreisständische Versammlungen.

§. 56. Was die kreisständischen Versammlungen betrifft, so erwarten Wir ebenfalls von dem ersten Landtage die Vorschläge, wie solche unter Zutritt aller Stände dieses Verbandes einzurichten seyn werden.

X. Zgromadzenie Stanów powiatowych.

§. 56. Co się tyczy zgromadzeń Stanów powiatowych, oczekuiemy podobnież od naypierwszego Seymu prowincyalnego wniosków, iak takowe urządzić wypadnie z przystąpieniem wszystkich stanów tego związku.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und Beidrückung Unseres großen Königlichen Insiegels.

Dla większéy wagi i wiary stwierdzamy ninieysze własnoręcznym podpisem Naszym przy wyciśnieniu wielkiéy Naszéy pieczęci Królewskiéy.

Gegeben Berlin, den 27. März 1824.

Dan w Berlinie d. 27. Marca 1824.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

von Schuckmann.

(L. S.) FRYDERYK WILHELM.

Schuckmann.